

Roll No.

Total Printed Pages - 3

F-3537**M.A. (Previous) Examination, 2022****SANSKRIT
PAPER FIRST
(वैदिक साहित्यम्)**

Time : Three Hours]

[Maximum Marks:100

सूचना: - सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

1. (क) अधोलिखितेषु ऋषिदेवताछन्दः पुरस्सरं मन्यत्रयं व्याख्येयम्।
12½
(1) यंक्रन्दसी संपत्नी विह्वयेते परेऽवर उभया अमित्राः।
समानं चिदथमातस्थिवांसा नाना हवेते स जनास इन्द्रः।।
(2) तस्मादविरालाजायत विराजो अधिपूरुषः।
स जातो अत्यरिच्यत पश्चादभूमिमथोपुरः।।
(3) तद्विष्णुः स्तवते वीर्येण मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठः।

P.T.O.

यस्योरुषा त्रिषु विक्रमणेष्वधिक्षियन्ति भुवनानि विश्वा।।

- (4) यज्जाग्रतोदूरमुदैति दैवं तदु सुप्तस्य तथैवैति।

दूरंगमं ज्योतिषां ज्योतिरेकं तन्मे मनः शिवसंल्पमस्तु।।

- (5) किमाग आस वरुण ज्येष्ठं यत्स्तोतारं जिघ्रांससि सरवायम्।

प्रतन्मे वोयो दूर्लभ स्वधावोऽवत्वानेना नमसातुरइयाम्।।

- (ख) रुद्रसूक्तस्य सारांशो लेख्यः।

12½

अथवा

सरमापणिसूक्तस्य स्वरूपं वर्णयत।

2. हरिश्चन्द्रोपाख्यानस्य महत्त्वं लिखत।

25

अथवा

हरिश्चन्द्रः कथं पुत्रं अलभत्? अस्य व्याख्यायताम्।

3. ईशावास्यमिदं सर्वं यत्किञ्च जगत्यां जगत्? अस्य वाक्यस्य विवेचना कार्या-

25

अथवा

“तेनत्येक्तेनभुञ्जीथा” अस्य कोऽभिप्रायः विविच्यताम्।

4. अधोलिखितेषु त्रयःपदानां यास्कमतेन निर्वचनं लिखत-

12½

- (1) आचार्यः

F- 3537

[3]

(2) गोः

(3) समुद्रः

(4) जातवेदस

(5) अश्वः

(6) उषस्

5. उपनिषद् शब्दस्य कोऽर्थः अर्थं विलिख्य प्रतिपाद्य विषयस्य
व्याख्याकार्या- 12½

अथवा

कतिवेदाङ्गानि भवन्ति? तेषां पृथक्-पृथक् महत्त्वं निरूपणीयम्।